

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Via Trium Dierum In Solitudinem Ad Sacrificandum
Domino Exod. 8. Seu Triduana Ven. Cleri Solitudo Et
Animi Collectio Deo Sacra Duce S. P. Ignatio Loyola,
Societatis Jesu Fundatore**

Zech, Michael

Ingolstadii ; Monachii ; Aug. Vindel., 1762

Et Administrationem Sacramentorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60697](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60697)

III. Pasce Sacramentis.

Sicut primarium Gregis Catholici pabulum sunt Sacramenta, queis vitam animæ oves & agni accipiant, conservent, finiant: ita primarium Pastoris Ecclesiastici officium & gravissima obligatio est, ut tanquam Minister Christi & Dispensator *Mysteriorum Dei* * ovibus illud pabulum administret non tantum in extrema, sed & gravi necessitate, saltem *Baptismi ac Pœnitentiæ*, etiam cum vitæ periculo e.g. in peste, vitæ insidiis &c. quamvis juxta communem tunc liceat cum expressa Episcopi licentia alium, sed idoneum substituere.

De ritibus & modo administrandi Sacramenta non est, quod hic tibi dicam, Timothee Melius, quam ego, omnia scis ex Ritualibus, Casistis, Theologis. Non tamen, ut spero, ægre feres, si extremo quasi digito *brevissime* attingam, quæ cum V. P. Paulo Segneri probatissimi Authores singulariter de Administratione Sacramentorum pluribus præscribunt: scil.

I. *Circa Baptismum.* Tuum est 1. Parochianos, præsertim *obstetrices*, aliquoties docere methodum rite baptizandi
in

* I. Cor. 4.

In casu necessitatis. 2. Patrilinos monere de contracta cum Baptizato & ejus parentibus *cognitione spirituali*, nec non gravi obligatione, eidem necessariam in rebus fidei instructionem, nisi a parentibus, aut aliunde possit accipere, vel dandi, vel procurandi. 3. Absolutam *Baptismi necessitatem* publice tuis aliquoties exponere, atque adeo suadere, ut subinde *Baptismum flaminis* eliciant, seu contritionem cum voto seu desiderio Baptismi. Non nunquam, saltem privatim, prae-gnantes monere, ut nimi a corporis agitatione, ira &c. fœtui ne noceant, sed B. Virgini, Angelo Custodi, SS. Josepho, Ignatio, aliisque puerperarum Patronis sæpius commendent.

II. *Circa Confirmationem* tuum est 1. Saltem semel in anno, præsertim ante collationem hujus Sacramenti, tuis explanare ejus Essentiam. 2. Utilitatem, 3. Necessarias ad digne suscipiendum dispositiones. 4. *Cognitionem spiritualem*, ut de Baptismo dixi. 5. Nomina Confirmatorum, nec non Baptizatorum, uti & patrilinorum, in Librum tuæ Parochiæ inscribere.

III. *Quoad Eucharistiam* tuum est, ovis tuis, præsertim rudibus, frequenter inculcare 1. Ejus Essentiam, & realem

in ea Christi præsentiam. 2. Frequentem usum ac utilitatem. 3. Schedas peccatæ tempore Paschali Communionis testes diligenter colligere.

IV. *Quoad Sacr. Pœnitentiæ* tuum est
1. Tuos frequenter, imo quam frequentissime (quod apud rudes plane necessarium est) docere necessarias ad hoc Sacramentum partes, earumque praxin, ac methodum. 2. Utilitatem frequentis Confessionis docere.

Præcipue autem te ipsum hic examina, an, & quomodo tuas in sacro tribunali partes agas, vel hucusque egeris: scilicet partes *Judicis, Medici, & Patris.*

Primo partes Judicis, ut scias æquam ferre sententiam, atque adeo ut scias *Scientia Juris* seu universali
1. Formulam absolutionis cum aliis ad Confessionem essentialiter requisitis. 2. Discrimen inter peccata venialia & mortalia communiter occurrentia. 3. Discrimen inter lepram, seu inter *circumstantias*, saltem quæ mutant *speciem*. 4. Latitudinem, vel restrictionem tuæ Jurisdictionis ac Potestatis in tuum pœnitentem, e. g. si forte innodatus est censura, aut casu reservato. 5. Obligationes faciendi restitutiones, fugiendi occasiones proximas &c.

Præ-

Præterea ut scias *Scientia facti*, seu particulari, e. g. an *possis*, vel *debeas* absolvere peccatorem *habituum*, vel in occasione proxima constitutum, vel enormiter rudem &c.

NB. Hanc utramque Scientiam opus est comparare, aut munus sacri Judicis deferere. Sufficit autem conditioni hominum *commensurata*, adeoque minor in pagis, quam urbibus, ut notat Suarez.

Secundo. Qua Medicus teneris presentes morbos tollere per Media Curativa, futuros arcere per Præservativa. Inter morbos presentes sunt præcipue duo: Ignorantia mentis, & Duritia cordis: & quidem

1. Ignorantia necessariorum *necessitate medi* ad salutem. Tales juxta definitionem Innoc. XI. incapaces sunt Absolutionis, & ad Catecheses ablegandi.*

2. Ignorantia necessariorum ad valorem Sacramenti: seu *necessitate præcepti* de confessione omnium gravium, etiam alienorum peccatorum *quoad numerum & speciem*, post diligens examen occurrentium, de eliciendo dolore supernaturali, & proposito &c. &c.

Liberius autem, & severius licet procedere cum ignorante præcepta *naturalia*, quam *positiva*; prior enim ignorantia rarior

* Prop. 64. inter prohib.

rarior est, est raro inculpabilis, reclamante conscientia.

Notandum tamen, hanc ultimam ignorantiam, si tibi probabilius videatur innocens & *inculpabilis*, non statim tollendam, nisi valde probabilem spem fructus habeas: ne forte imprudenter ex materialibus peccatis facias formalia; hinc lente, sensim, caute cum tali pœnitente procede. Si autem ipse quærat, suspicetur, aut jam dubitet de rei veritate ac obligatione, hanc ei, at pedetentim, totam clare revela, etsi prævideas nocituram pœnitenti: secus errorem approbares: quod nunquam licet.

3. *Duritia cordis* major longe, & periculiosior, quem curare debes, morbus est, oriturque ex intellectu ignorante *malitiam* & *mala* peccati gravis. Igitur ista duo, postquam ipse domi in Meditationibus & libris rite expendis, indurato peccatori patethice ante oculos pone: scilicet quanta in quovis peccato gravi lateat injuria Dei, ingratitude erga Creatorem, Redemptorem, & Sanctificatorem: jactura gratiæ, animæ, & gloriæ: continuum damnationis æternæ periculum: incertitudo mortis, horror judicii divini, æternitas ignis Stygii.

Si necdum emolliatur, noli desperare.

re. Duræ quercus non uno sternuntur ictu. Jube eum post aliquod tempus redire: interea & ipsemet oret pro se, & tu ora pro ipso. Si redit, iterum iterumque *insta opportune, importune: argue. Obsecra, increpa, sed in omni patientia.* *

Noli autem increpare pusillanimes, ne desperent: nec vehementer contritos, ne deiiciantur: ante Confessionis finem, ne reticeant peccata territi. *Ordinarie loquendo*, suaviter agendum est cum parvulis & puellis: mansuete cum timidis & verecundis: fortiter, ac simul suaviter cum juvenibus: reverenter cum senibus: delicate cum Nobilibus ac Præpositis, semper aliquid mellis simul & fellis, aliquid laudis ac solatii aspergendo etiam tectæ, etiam necessariae reprehensioni: quæ quidem ordinarie non est adhibenda, nisi erga rudes, crudos, effrontes, incultos, & mitioris incapaces tractationis. *Universim loquendo*, melior est excessus suavitatis, quam rigoris juxta monitum Apostoli: *Fratres, etsi preoccupatus fuerit homo in aliquo delicto, vos qui spirituales estis, hujusmodi instruite in spiritu lenitatis.* **

Sed

* 2. Timoth. 4. ** Galat. 2,

Sed ais. Hæc omnia observare non possum, præsertim in magno pœnitentium affluxu.

Rc. Potes, ac debes. Nam 1. *Eligibilius est paucos audire complete, quam multos imperfecte*, recte ait doctissimus Paris. Cancellarius Joannes Gerson: uti melius est sanare paucos, quam medicinam applicare multis, at sine fructu. 2. Saltem unum ex notabilioribus peccatis in specie tunc se ige: nam in genere tantum reprehendendo induratum, frustra eris: imprudens ac fastidiosus, increpando singula in individuo. 3. Juxta Leges potest quis tribus verbis institui hæres bonorum temporalium: quidni & cælestium?

IV. Insuper *Medici*, etiam spiritualis, est, ægrum, quem curavit, a *recidiva præservare per salutaria media*. Talia, quæ præscribes, in genere & universaliter sunt 1. Certa, & brevis oratio coram Crucifixi Imagine cum contritione & proposito, at mane & vespere repetenda, etiam flexis genibus, aut expansis, si solus est, brachiis. 2. Frequentatio Sacramentorum, maxime Confessionis apud eundem, quem eligere voluerit pœnitens, aliquoties deponendæ: 3. Auditio aliquot Concionum, aut Ca-

H

teche-

techesium: Lectio libri spiritualis, aut ruminatio cujusdam veritatis æternæ v. g. de Morte Judicio, Inferno, aut de pœnis scelerum, qualia commisit pœnitens.

Atque hæc & similia possunt illi utilissime injungi pro pœnitentia Sacramentali: Uti & alia opera *aliunde debita*: e. g. Missa die Festo audienda, jejunium in Quadragesima; oratio aut opus ad lucrandas Indulgentias præscriptum: præcipue fuga certæ domus aut personæ ipsis jam toties exitiosæ &c.

Si hæc generalia nil proficiant (pergit peritissimus animarum Medicus Ven. P. Paulus Segneri) * descende ad particularia, & *habituatis* injunge

Blasphemantibus Sacramenta (aut *spurciloquis*, vel *jurando assuetis*) ut, *quoties* relabantur, *toties* noctu terram lambant, & *tot cruces* in ea lambendo efforment. Atque hos licet non nihil indiscrete corrigere, licet spes non sit emendationis, ait Conc. Lateran. **

Ebriis, ut ad tempus abstineant a certo potus genere, aut a popinis, aut in iis bibant cum-vel coram uxore, aut patrefamilias, hac enim ratione raro, aut nunquam inebriabuntur.

Luxu-

* In instr. Confess. ** Sess. 9.

Luxuriosis, præsertim *mollibus*, ut, si opera mortificationis externæ non possint obire, saltem mane diebus Festis ac Dominicis *jejunent*, noctu soli certas fundant preces in loco obscuro, in mortuorum ossuario, aut super eorum sepulchra, maxime parentum: sæpius, & quidem, si fieri possit, eidem confiteantur: interea extra casum necessitatis complicem & scelerum consortem *non adeant, non admittant*, maxime noctu, solam, in tenebris, sine testibus &c.: multo minus in cubili &c.

Usurariis, injustis, & ad restitutionem obligatis. si *dubia* tibi videtur obligatio restituendi, differ absolutionem, dum melius rem intelligas: vel da illam, at promittenti, se alios doctiores consulturum, & eorum consilia secuturum.

Si autem *certa* est obligatio, *ordinarie* non absolve, nisi *premissa* restitutione, si possit fieri, hanc autem si tibi, aliisque Confessariis jam aliquoties promisit, at non præstitit, audacter ei absolutionem nega, utpote non satis disposito ad eam: cum juxta S. Aug. *Si res aliena reddi possit, & non reddatur, pœnitentia non agitur, sed simulatur*: tum ne eum relinquas in periculo proximo retinendi aliena.

114 *Confid. de Obligationibus*

Eodem fere modo ages cum *constitutis in proxima occasione*, quam possent, at nolunt deserere: maxime si illam *ultro* adeant, vel admittant: idque post jam dilatam semel, iterumque Absolutionem.

Experto crede mihi, imo expertissimis. Sæpe unica absolutionis negatio, aut saltem dilatio, mansuete ac paterne facta, apud induratos & consuetudinarios plus profuit, quam centum pœnitentiæ & adhortationes.

Tertio denique qua Pater in S. tribunali obligaris *ita parvum audire, ut magnum, quia Dei judicium est.* * Atque ad eo obligaris æquali omnes affectu paterne excipere, parves & magnos peccatores, *Quia peccator est, corripe: quia homo est, miserere.* **

Si præterea juvat communem Authorum de *Pœnitentiis Sacramentalibus* doctrinam audire, en breve ejus compendium. Pœnitentiæ.

1.mo Per se loquendo, debent esse *commensurata* *** quantitati & qualitati peccatorum: attamen *accommodata* conditioni, statui, ætati pœnitentium; hinc ægris, infirmis, hominibus labore manuali plurimum occupatis, item adolescen-

* Deuter I. ** Jus Canon. *** V. Conc Trid.

olescentibus, aut feminis prægnantibus non facile jejunia, & peregrinationes injunges, aut preces nimis longas &c.

Mone tamen, ut defectum rigoris debiti suppleant sponte v. g. per internam devotionem, unionem suorum operum cum satisfactionibus Christi, per patientiam in adversis, aut duris laboribus, per eleemosynas, mortificationes liberas, Indulgentias &c.

2 do Si opus est graviores pœnitentias imponere, mone, multo graviores fuisse impositas in prima Ecclesia, longe gravissimas in Purgatorio imponendas, suavia esse omnia infernum jam merito, ut ait S. Bernardus.

3. tio Licet utique in Jubilæo & plenariis Indulgentiis solito minores, aut nullas imponere pœnitentias, id tamen, nisi expresse de Indulgentiis moneantur, apud rudes & rusticos non expedit, quia non amplius curarent gravitatem peccatorum. quippe quam solum ex gravitate pœnarum & pœnitentiarum metiuntur.

4. to Ordinarie contraria contrariis curantur, & curanda sunt, atque adeo peccata carnis per jejunia & carnis macerationes: peccata contra amorem proximi per opera Misericordiæ, elec-

mosynas &c. & sic de aliis, ut supra dixi fol. 82.

5.to Pro peccatis venialibus, ait S. Augustinus, sufficit quasdam preces imponere. Imo in maximis quoque peccatis satius est, cum brevi & parva pœnitentia mittere peccatorem in Purgatorium, quam nimis longa & gravi, quam non persolvit, in orcum: sicut & melius est, propter Misericordiam (Deo) rationem reddere, quam propter crudelitatem. Atque hæc sufficiant de Sacramento Pœnitentiæ.

V. Quoad extremam Unctionem, Timothee, tuum est 1. Ejus utilitatem, ac vim, ex opere operato augendi gratiam sanctificantem, minuendi pravos habitus hominis, uti & violentiam dæmonis, tuos docere. 2. Eisdem dedocere falsam persuasionem, quod inuncti vel certo, vel citius debeant mori, aut sub gravi peccato teneantur posthac ab omni etiam honesto saltu & choreis abstinere. 3. Monere, urgere, imperare etiam sub pœna, ut ægri tui mature petant Viaticum & extremam unctionem: tu vicissim neutrum differ, ubi probabile est mortis periculum. 4. Monere ægrum, ut, si velit, mature con-

dat

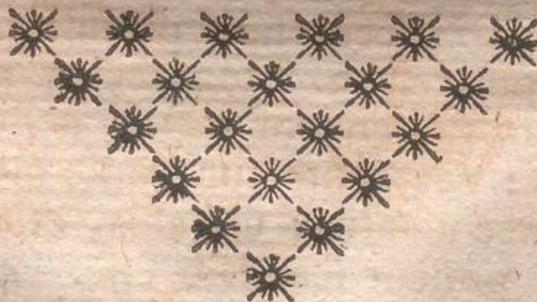
* S. Chrysoft.

dat testamentum, ordinet pia Legata, maxime autem. 5. Monere, ut solvat debita, aut securam disponat solutionem, ignoscat inimicis, restituat injuste oblata, restituat vero per se ipsum, non per hæredes. 6. Monere moribundum de Indulgentiis, si in mortis articulo ore, vel corde pronuntiet SS. Nomina JESU & Mariæ. 7. Eundem contra omnes dæmonis tentationes obarmare præcipue per Actus Fidei, Spei & Charitatis,

VI. *Ratione Ordinis* te ipsum discute, an non sis 1. Simoniacus *per munus amnu, a lingua, ab obsequio*, ut loquuntur SS. Canones. 2. An hætenus enumeratas, aliasque graves tuas obligationes erga proximum observaris. Denique

VII. *Ratione Matrimonii* tuum est 1. Sponfos rigide examinare de impedimentis matrimonii &c. 2. Examinare, an sciant *scitu necessaria necessitate medii, ac præcepti*: secus sine piaculo non potes copulare. 3. Monere, ut non cohabitent sub eodem tecto, nedum cubiculo: nec abutantur impie matrimonio, nec utantur: ubi aliis, etiam parvulis, possent scandalo esse. 4. Hortari serio Conjuges, ut prolem fasciis

adhuc ligatam nunquam eodem secum lecto, præsertim ad dormiendum: sex autem, vel septem annos natam eodem secum cubili, *si possibile est*, nunquam reponant: hoc ob seductionis, illud ob suffocationis pericula: uti pro dolor! centies jam contigit, contingitque. 5. Sæpe etiam uxoribus privatim inculcare obligationes erga maritos: utque septennes liberos (si fieri possit: & poterit fieri apud sollicitos parentes) diversi sexus in eodem lecto non collocent, nec famulos, famulasque in eodem cubili: ut præterea *saltem aliquoties* per annum filias & famulas (mares marito relinquunt visitandos) noctu visitent: ad quod, si periculum advertant, tenentur, rationem utpote pro animabus Deo reddituræ. 6. Non copulare Sponsos, antequam Sacramenta pœnitentiæ & Eucharistiæ obierint, & testimonium de eo attulerint.

DIES